

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANTHONY ELLUL**

Seduta tas-6 ta' Dicembru, 2013

Citazzjoni Numru. 821/2010

Christopher Grixti

Vs

**Mario Salerno¹ u John Joseph Camilleri,
rispettivament bhala Sindku u Segretarju Ezekuttiv
ghan-nom u in rappresentanza tal-Kunsill Lokali San
Pawl il-Bahar**

Il-kawza titratta dwar allegat rifjut tal-Kunsill konvenut milli jippermetti lill-attur milli jibni kjosk tal-fjuri f'Misrah il-Bajja,

¹ Il-qorti tordna korrezzjoni fis-sens li l-isem Perit Graziella Galea jithassar u minflok u jigi sostitwit bl-isem Mario Salerno li llum jokkupa l-kariga ta' Sindku tal-Kunsill Lokali ta' San Pawl il-Bahar.

Kopja Informali ta' Sentenza

Bugibba limiti ta' San Pawl il-Bahar. L-attur qieghed jitlob lill-qorti sabiex:-

1. Tiddikjara d-decizjoni tal-Kunsill Lokali ta' San Pawl il-Bahar li ma jatix permess biex jibni kjosk tal-fjuri f'Misrah il-Bajja, Bugibba, limiti ta' San Pawl il-Bahar, skond *full development permit* mahrug mill-MEPA, bhala *ultra vires* u li hinn mir-responsabbilita' tal-Kunsill Lokali.
2. Tiddikjara li I-Kunsill Lokali responsabbi ghad-danni li qieghed isofri l-attur.
3. Tordna lill-Kunsill Lokali sabiex johrog il-permessi relattivi f'isem l-attur sabiex ikun jista' jwettaq ix-xogħol mehtieg ta' skavar u bini tal-kjosk tal-fjuri f'Misrah il-Bajja, Bugibba.
4. Tillikwida d-danni li sofra l-attur.
5. Tikkundanna lill-Kunsill Lokali ta' San Pawl il-Bahar sabiex ihallas id-danni li jigu likwidati.

II-Kunsill Lokali wiegeb li:-

1. M'huiwex il-legittimu kontradittur u ghalhekk għandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju.
2. L-attur għandu jghid x'azzjoni għamel kontra I-Kunsill peress li r-rikors guramentat ma fihx raguni tat-talba.
3. II-Kunsill Lokali qatt ma agixxa *ultra vires* u ma rrifjutax permessi.
4. It-talbiet huma nfondati fil-fatt u fid-dritt.

Mill-atti jirrizulta li:-

1. Fl-10 ta' Novembru 2006 l-attur iffirma kuntratt mad-Dipartiment tal-Artijiet li bih ingħata l-kirja ta' porzjon art gewwa Misrah il-Bajja, Bugibba limiti ta' San Pawl il-Bahar sabiex fiha jibni kjosk ghall-bejgh ta' fjuri (fol. 9).
2. Fit-28 ta' Dicembru 2006 l-attur applika mal-Awtorita Maltija dwar l-Ippjanar u Zvilupp ghall-permess sabiex jibni l-kjosk (8211/06).
3. Fit-28 ta' Ottubru 2009 l-Awtorita harget permess ghall-bini tal-kjosk. II-Kunsill Lokali appella. B'decizjoni tat-

8 ta' Marzu 2011 (fol. 87) it-Tribunal ta' Revizjoni ta' l-Ambjent u l-Ippjanar cahad l-appell u osserva: "*Mill-aspett ta' ippjanar, ma jidhix li l-izvilupp propost u approvat għandu jikkostitwixxi mpatt negattiv fuq il-lokalita'; anzi wieħed għandu ragonevolment jippretendi li l-Kiosk tal-fjuri propost għandu jikkontribwixxi b'mod pozittiv l-ambjent ta' Misrah il-Bajja, f'San Pawl il-Bahar.*".

4. Fil-11 ta' Jannar 2010 saret applikazzjoni ma' Transport Malta sabiex ikun jista' jsir thaffir fis-sit in kwistjoni sabiex jinbena l-kjosk skond il-permess ta' zvilupp (applikazzjoni numru: 0033/2010). Il-Kunsill konvenut kien l-unika awtorita' li oggezzjona ghall-ghoti ta' permess għat-thaffir fil-pjazza.

Mid-deposizzjoni li nghatat minn Mario Salerno², sindku attwali, jirrizulta li l-Kunsill għadu qieghed joggezzjona li tinbena l-istruttura tal-injam fil-pjazza Misrah il-Bajja, ghaliex:

"Fejn irid jagħmel il-kjosk l-attur hi l-qalba, ic-centru fejn jiltaqghu l-anzjani. Hemm resistenza kbira mir-residenti. Dan, jekk jingħata d-drit li jagħmel il-kiosk f'din il-pjazza, ser ji spicca fin-nofs. Min-naha tagħna l-importanza pero' hu li ma tigix okkupata l-pjazza bi strutturi. Hemmhekk hu l-qalba. Ahna anke fiz-zmien il-Milied ikollna bżonn nagħmlu uzu minn din il-pjazza. Narmaw il-presepju u nagħmlu attivitajiet. Il-Kunsill kien originarjament għamel hsieb illi jagħmel il-flower kjosk hu. Wara li hargu l-permessi, ir-residenti għamlu pressjoni fuq il-Kunsill biex dan il-progett ma jsirx. Fil-fatt gie skartat. Sabiex ikun jista' jagħmel ix-xogħolijiet li għandu bżonn biex itella' din l-istruttura, cioe' il-kiosk, irid jitlob il-permess tal-Kunsill ghaliex hemmhekk għaddejjin ukoll servizzi taht l-art. Biex jifθu wicc l-art, iridu jitkolbu il-permess tal-Kunsill. U dan ahna irrifutajnieh."³.

² Seduta tat-30 ta' Novembru 2012.

³ Fl-affidavit John Camilleri, segritarju eżekkutiv tal-kunsill, qal: "Meta il-Kunsill ra li kien hemm opposizzjoni mill-pubbliku għall-kostruzzjoni ta' kjosk tal-fjuri, kien gie deciz li dan il-Misrah jibqa' spazju miftuh għall-uzu u tgawdija tal-pubbliku in generali u sabiex ikun hemm fejn jittellgħu attivitajiet ta' divertiment u ta' wirjet diversi kif fil-fatt dejjem sar u għadu jsir sal-gurnata tal-lum. Għalhekk, il-Kunsill Lokali rrinunzja kemm għall-permess tal-Awtorita' ta' Malta dwar l-Ambjent u l-

Jidher li sal-lum id-diffikulta' li qieghed jiffacca l-attur sabiex ikun jista' jagħmel il-progett hi minhabba l-opposizzjoni li I-Kunsill Lokali ta' San Pawl il-Bahar irregistra ma' Transport Malta. Jirrizulta ukoll li l-applikazzjoni li saret ma' Transport Malta sabiex isir xogħol ta' skavar fis-sit li d-Dipartiment tal-Artijiet ta' b'kera lill-attur, ma ntlaqatx. Mill-provi m'huiwex car jekk l-Awtorita' bagħatitx tħarraf lill-attur li l-applikazzjoni tiegħu kemit giet michuda jew fin-nuqqas jekk dan huwiex kaz ta' *deemed refusal*. Mid-dokument *Action Trial Report for Permit Number 0033/2010* jirrizulta li I-Kunsill Lokali ta' San Pawl il-Bahar oggezzjona ghall-ghoti ta' permess⁴.

Fin-nota ta' sottomissionijiet⁵ l-attur spjega li l-azzjoni hi bbazata fuq l-Artikolu 469A tal-Kap. 12, cjoe' stħarrig gudizzjarju ta' azzjoni amministrattiv. L-attur qieghed isostni li I-Kunsill wettaq eghmil amministrattiv li hu *ultra vires*. Eghmil li l-ligi tagħtih din it-tifsira:

"il-hrug ta' kull ordni, licenzja, permess, warrant, decizjoni jew ir-rifjut għal talba ta' xi persuna li jsir minn awtorita' pubblika, izda ma tinkludix xi haga li ssir bl-ghan ta' organizazzjoni jew amministrazzjoni interna fl-istess awtorita."

Mid-definizzjoni tal-kelma “**triq**” fl-Artikolu 2 tal-Att Awtorita' għat-Trasport f'Malta (Kap. 499) jidher li l-pjazza fejn l-attur irid jagħmel ix-xogħol tikkwalifika bhala tali. Irrizulta li x-xogħolijiet li jrid jagħmel l-attur jehtiegu permess mingħand Transport Malta u mhux mingħand il-Kunsill Lokali ta' San Pawl il-Bahar (ara regolament 25 tal-Ligi Sussidjara 499.57⁶). Fil-fatt fil-11 ta' Jannar 2010 l-attur ipprezenta applikazzjoni ma' Transport Malta biex

Ippjanar kif ukoll ghall-koncessjoni li kien gie offrut mid-Dipartiment tal-Artijiet.” (fol. 64).

⁴ “The St. Paul's Bay Local Council had already exposed its position when it instituted an appeal with MEPA that it is against any permit being given for the site in question and therefore objects to the requested being carried out.” (fol. 83).

⁵ Prezentata fid-29.08.2013. Mill-atti ma jirrizultax li l-konvenut wiegeb.

⁶ New Roads and Road Works Regulations (Avvaz Legali 29 tal-2010 li dahal fis-sehh fl-1 ta' Jannar 2010).

ikun jista' jaghmel thaffir f'Misrah il-Bajja, San Pawl il-Bahar (fol. 97). Jirrizulta li din l-awtorita', fl-istadju ta' processar tal-applikazzjoni, tara jekk hemmx oggezzjoni minn entitajiet lokali, fosthom il-Kunsill Lokali tal-post fejn ikun intiz li jsir ix-xoghol. F'dan il-kaz il-Kunsill Lokali oggezzjona li jsir ix-xoghol. Is-segretarju tal-Kunsill Lokali xehed li "*Il-Kunsill Lokali San Pawl il-Bahar irrifjuta li jaghti din in-no objection ghal dan ix-xoghol a bazi tal-oggezzjoni li kellu ghal dan il-progett u a bazi tal-appell minnu inizjat quddiem il-Bord tal-Awtorita' Ta' Malta dwar I-Ambjent u I-Ippjanar.....*" (fol. 65)⁷. Fil-principju l-qorti hi tal-fehma li din ir-raguni li wasslet lill-Kunsill biex jesprimi l-oggezzjoni tieghu ghal finijiet tal-applikazzjoni TP1 (*Trench Permit*), hi ghal kollox irrilevanti. Qieghed jinghad hekk ghaliex 'il fatt li jista' hemm oggezzjoni mir-residenti tal-lokalita' ghall-bini tal-kjosk fil-pjazza, m'ghandu jkollu l-ebda rilevanza jekk Transport Malta tatix permess sabiex jinghata permess biex isir l-iskavar. Kien il-Gvern li ta l-art lill-attur b'lokazzjoni sabiex fuqha jibni kjosk. Ovvjament sabiex tkun tista' tinbena din l-istruttura hemm bzonni li jsiru l-pedamenti. Ghalkemm il-Kunsill ta l-fehma tieghu dwar l-applikazzjoni li saret ma' Transport Malta, ma saret l-ebda riferenza ghal xi regolament li Transport Malta kienet marbuta mal-fehma li esprima l-Kunsill Lokali. Dan minkejja li l-perit Lorraine Cassar, ufficjali ta' Transport Malta, ikkonfermat⁸ li l-applikazzjoni ghal Trench Permit titqassam "[...] ma' entitajiet differenti, fosthom Kunsill tal-lokalita', entitajiet tas-servizzi kollha fosthom il-GO, Water Services Corporation. Ahna nistennew il-feedback minghand dawn l-entitajiet. Meta jkollna xi oggezzjona, permess ma nohorgux.". It-Trench Permit jinhareg minn Transport Malta u mhux mill-Kunsill. Ghalhekk id-decizjoni tittiehed minn Transport Malta. Pero' jidher li l-prassi hi li l-Awtorita' taghti permess fejn l-entitajiet li tikkonsulta ma jirregistraw oggezzjoni ghax-xoghol propost. Ghalkemm hu evidenti li l-posizzjoni li ha l-Kunsill Lokali wassal lil Transport Malta sabiex ma tatix il-permess, ma jfissirx li fiha nnifisha l-posizzjoni li ha l-Kunsill jissarraf f'egħmil

⁷ Il-Perit Graziella Galea xehedet: "Il-Kunsill Lokali ta' San Pawl il-Bahar irrifjuta li jaghti no objection ghal dan ix-xoghol a bazi ta' l-oggezzjoni li kellu ghal dan il-progett." (fol. 86).

⁸ Seduta tat-28 ta' Frar 2012 (fol. 95).

Kopja Informali ta' Sentenza

amministrattiv kif definit fl-Artikolu 469A tal-Kap. 12. Id-decizjoni li ma jinghatax permess kienet ta' Transport Malta u mhux tal-Kunsill Lokali ta' San Pawl il-Bahar. Fil-fehma tal-qorti l-attur ma kienx korrett meta fir-rikors guramentat ippremetta li I-Kunsill ta' San Pawl il-Bahar irrifjuta l-permess lir-rikorrent sabiex isir thaffir f'Misrah il-Bajja⁹. Jekk kien hemm rifjut dan kien min-naha ta' Transport Malta, u li minnu skond ir-regolament 29 tal-Ligi Sussidjarja 499.57 hemm appell quddiem I-Administrative Review Tribunal imwaqqaf bl-Att dwar il-Gustizzja Amministrattiva. Fic-cirkostanzi l-qorti hi tal-fehma li I-ilment kellu jigi ndirizzat fil-konfront ta' Transport Malta, cjo' I-awtorita li ma tatx il-permess lill-attur sabiex ihaffer biex ikun jista' jaghmel il-pedament tal-kjosk li għandu kull dritt li jibni. Il-konkluzjoni hi li I-Kunsill konvenut m'huwiex legittimu kontradittur għal-darba d-decizjoni jekk jinghatax permess jew le għat-thaffir hi ta' Transport Malta.

Għal dawn il-motivi tilqa' l-ewwel eccezzjoni tal-Kunsill Lokali u tillibera lill-istess mill-osservanza tal-gudizzju. Spejjez a karigu tal-attur.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

⁹ Paragrafi 12 u 14 tar-rikors guramentat jaqraw hekk:-

"12. Illi r-rikorrent, permezz tal-kuntrattur tieghu, ipprezenta applikazzjoni fil-11 ta' Jannar 2010 gewwa I-Kunsill Lokali ta' Hal Qormi, liema applikazzjoni hija tat-tip TP1 tat-Transport Malta (għa Awtorita dwar it-Trasport ta' Malta), sabiex isir l-iskavar necessarju f'Misrah il-Bajja, Bugibba, sabiex il-kiosk tal-furi tar-rikorrent jigi mibni skond il-full development permit fuq imsemmi, liema applikazzjoni ghall-permess igġib in-numru 0033/2010 (Dok. CG8).....

14. Illi I-Kunsill intimat irrifjuta li jagħti tali permess lir-rikorrent." (enfazi tal-qorti, fol. 3).